

MOCIÓ QUE PRESENTA EL GRUP MUNICIPAL JUNTS PER SABADELL A DEBATRE EN EL PROPER PLE DE L'AJUNTAMENT PEL DIA 1/06/21, SOBRE LA CREACIÓ D'UN PLA DE RETIRADA D'ELEMENTS AMB AMIANT A SABADELL.

"Amiant" és una paraula que s'utilitza com a sinònim d'asbestos que ve del grec i significa "inextingible ". Segons l'estudi "L'Amiant a Espanya: estat de la qüestió", l'amiant és etern: dura més que qualsevol substància atòmica en desintegració. És letal: el mateix que molts elements radioactius. És invisible, incolor, inolor i insípid: igual que les radiacions alfa. És ubic i per la seva dimensió i lleugeresa, pot quedar-se suspès a l'aire o a l'aigua i traslladar-se d'un medi a un altre aleatòriament. Havia a ser un mineral miraculós, com l'energia nuclear, i ha acabat sent autèntic enemic de l'espècie humana. Tot i això, continua essent un gran desconegut.

L'amiant és un mineral conegut de fa segles que presenta una estructura fibrosa i que per les múltiples prestacions i característiques ha estat utilitzat en moltíssimes aplicacions i productes com dipòsits d'aigua, canonades, cobertes (uralita), jardineres, frens de vehicles, juntes industrials, paviments i terres interiors, materials ignífugs, etc. La seva resistència al foc juntament amb el seu baix cost i abundància ha generat que hagi estat un dels materials més utilitzats en el darrer segle, especialment en la construcció.

Mostra de la utilització de l'amiant és que va arribar a tenir de 3.300 aplicacions patentades en els diferents sectors per les qualitats anteriorment referenciades. Un dels productes que més s'hi relaciona és el fibrociment, una barreja de ciment Portland i amiant, conegut popularment amb el nom de l'empresa que el fabricava; Uralita.

Des de fa anys, però, la comunitat científica ha investigat i provat que la pols de l'amiant és un carcinogen de primer ordre (Declarat per l'Organització Mundial de la Salut l'any 1987) i que és el causant responsable i l'única causa coneguda de la totalitat dels mesoteliomes (un càncer agressiu que no te cura), d'un 10-15% dels càncers de pulmó i alguns càncers de laringe i esòfag.

L'Estat espanyol és el país de la UE que menys casos de càncer relacionats amb l'amiant reconeix. S'estima que més del 96% dels casos de mesotelioma o càncer de pleura no han estat reconeguts per la Seguretat Social. Així mateix, el 20 de juliol de 2020, un manifest elaborat per la Societat Espanyola de Pneumologia i Cirurgia Toràcica (SEPAR) i recolzat per altres societats mèdiques i entitats de persones afectades per l'amiant, reclamava al Ministeri de Sanitat l'elaboració de una llei integral de l'amiant, que garantis una intervenció global sobre aquesta greu problemàtica i situés a l'estat espanyol al capdavant de la lluita contra l'amiant al capdavant de la lluita contra l'amiant en el marc de la Unió Europea.

Arribats a aquesta conclusió podem determinar que aquest problema és d'una gran envergadura, que és reconegut de fa temps i des de Junts per Sabadell creiem que hi

hem de posar el focus i la voluntat política per tractar-ho com una prioritat de les administracions públiques i des de totes les vessants possibles.

Avui en dia, estimacions mèdiques diuen que més del 70% de l'amiant instal·lat dins del territori de l'estat espanyol ha arribat al final de la seva vida útil (30-35 anys) i això provoca que es degradi i deixi anar les fibres letals als medi ambient. Factors meteorològics i el simple pas del temps provoquen que es vagi augmentant la presència de fibres i incideixi en l'augment de casos. L'amiant ocupa el medi ocupacional, ambiental i domèstic, i per tant es pot determinar que afecta a tota la població i que no en som immunes a aquesta pandèmia.

És cert que és un problema complex, de difícil solució sobre el qual les diferents administracions han anat legislant tímidament i han anat marcant objectius a complir. En la Resolució del Parlament Europeu (2012/2065/(ini) sobre els riscos associats a l'amiant per a la salut en el lloc de treball relacionats amb l'amiant i perspectives d'eliminació completa de l'amiant, es demana la creació d'un registre europeu de llocs públics i privats que continguin amiant. Que es desenvolupin models per controlar l'amiant existent als edificis, però també controlar les fibres d'amiant que es troben a l'aire i als edificis, desenvolupar la directiva específica que inclogui requisits mínims per a la formació mínima dels treballadors de la construcció i manteniment, reconèixer les malalties relacionades amb l'amiant i suport a les organitzacions de defensa de les víctimes, i eliminar de manera segura l'amiant dels edificis públics per al 2028 entre altres qüestions.

En el Dictamen del Comitè econòmic i Social (CES) sobre "Erradicar l'amiant en la UE (2015 /C 251/ 03) estableix que la completa eliminació de l'amiant i els seus derivats és un objectiu prioritari de la UE. L'objectiu és eradicar-lo el 2032 sent responsable dels estats membres. El finançament de la UE i els incentius dels estats membres dirigits a millorar l'eficiència energètica en els edificis hauria d'anar vinculada a l'eliminació segura de l'amiant d'aquests edificis.

Arribant a nivell local, al febrer del 2018 i a instàncies de la Federació de Veïns de Sabadell, es va presentar una moció al Ple de l'Ajuntament aprovada per la unanimitat dels regidors i regidores de l'anterior mandat, on es posava de manifest la perillositat de l'amiant amb arguments tècnics i científics i s'acordaven uns acords per a posar en pràctica.

Des de Junts per Sabadell però, lamentem que ha passat molt temps des de l'aprovació de la moció i no s'ha avançat en posar en pràctica cap als acords assolits malgrat que hi ha dates concretes no gaire llunyanes, com arribar a 2028 per desamiantar edificis públics i per al 2032 la retirada total de l'amiant.

En aquesta línia, són reiterades les veus d'associacions de veïns de tota la ciutat com la de l'AV de Gràcia per a l'elaboració d'un pla de retirada de les plaques de fibrociment del costat de l'escola Teresa Claramunt. Des de Junts per Sabadell manifestem també la nostra preocupació especialment vers l'amiant domèstic que és tot aquell que està en les eixides i cases de la nostra ciutat. Elements com canonades, dipòsits d'aigua, jardineres, rajoles, falsos sostres, Etc. Tot un reguitzell d'elements diversos que poblen les nostres llars.

En aquest punt volem posar l'exemple de l'experiència a Cerdanyola, ciutat que per tenir ubicada la fàbrica Uralita ha patit l'impacte d'aquest element de forma molt intensa hi ha pres algunes actuacions com ara que la seva deixalleria està preparada per a recollir amiant procedent de particulars fins a un màxim de 80 kgs per persona, entre moltes altres actuacions.

Des de Junts per Sabadell som conscients que cal la unitat de totes les administracions per atendre amb la necessària determinació aquest greu problema que ha arribat fins als nostres dies i l'administració local, com a administració més propera al ciutadà, no pot abstenir-se d'aquest repte. Volem que Sabadell passi de ser una ciutat que pateix l'amiant, a una ciutat que lluita per la salut dels seus ciutadans amb totes les eines.

Per tot això, des del grup Municipal de Junts per Sabadell exposem els següents acords:

PRIMER.- Iniciar per part de l'ajuntament de Sabadell l'elaboració d'un cens d'edificis i espais públics amb material de fibrociments dins del nostre terme municipal, i instar a la Generalitat perquè dugui a terme un "mapa de l'amiant " al país, on es recullin les dades que ajudin a la realització d'una diagnosi rigorosa i fiable.

SEGON.- Realitzar campanyes de conscienciació per formar i informar a la població, amb la finalitat de reconèixer l'amiant instal·lat i normes d'actuació per treure'l.

TERCER.- Fruit de les actuacions anteriors, elaborar una diagnosi i pautes per realitzar un programa de substitució de l'amiant per materials segurs amb la participació d'entitats veïnals, entitats sanitàries, Consell Comarcal i Generalitat. El Programa marcarà la implementació, calendari, i aquest programa donarà compte i seguiment dels objectius realitzats al Ple Municipal.

QUART.- Instar al Departament d'Educació que executi la retirada o substitució d'amiant de les escoles, segons el programat i, un cop realitzada la detecció i cens de les instal·lacions municipals a Sabadell, afectades per elements de fibrociment, establir un calendari de retirada i/o substitució.

CINQUÈ.- Estudiar la viabilitat tècnica per tal d'habilitar un punt de recollida de fibrociment que compleixi amb les condicions tècniques necessàries de recollida, emmagatzemament i retirada d'aquest tipus de residus perillós d'acord amb la normativa vigent.

SISÈ.- Explorar les línies de subvencions disponibles per la retirada de l'amiant, existents a la Diputació i a l'Agència de Residus de Catalunya, per adaptar els punts de recollida de l'amiant.

SETÈ.- Instar a les empreses i subcontractats, a exigir un protocol que fixi les condicions de procediment de recollida, en els casos que aparegui amiant en rases, canalitzacions i obres.

VUITÈ.- Estudiar la viabilitat d'incloure, com a element susceptible de generar bonificacions a la taxa de residus, la retirada de l'amiant dels habitatges particulars. Per incentivar la seva retirada.

NOVÈ.- Instar a la Generalitat de Catalunya i al govern de l'estat espanyol per la creació de la legislació i els marcs normatius adients per tractar aquesta greu problemàtica. Instar al govern de la Generalitat de Catalunya a l'elaboració de la futura Llei per la eradicació de l'amiant a Catalunya. I també instem al govern de l'estat espanyol i al *Congreso de los Diputados* per donar prioritat a l'elaboració d'un projecte de Llei Integral de l'Amiant així com la tramitació i aprovació definitiva de la llei per crear un fons estatal de compensació a les víctimes de l'amiant, així com la dotació i desplegament de la mateixa.

DESÈ.- Comunicar aquests acords a la Generalitat de Catalunya, a la Diputació de Barcelona, a l'Agència de Residus de Catalunya, al Consell Comarcal del Vallès Occidental, a l'Associació Catalana de Municipis, a la Federació de Municipis de Catalunya, a la Federació d'Associacions de Veïns de Sabadell, a l'Associació de Víctimes afectades de l'amiant de Catalunya (AVAAC).

No obstant això, l'Ajuntament en Ple acordarà el més escaient.

Francesc Baró Gispert
Portaveu GM Junts per Sabadell

Sabadell, 1 de juliol de 2021